T004 A HÀM IV 122-Kinh Chiêm Ba-Phẩm Đại

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

122. KINH CHIEÂM-BA1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät du hoùa taïi Chieâm-ba, ôû beân hoà Haèng-giaø2. Baáy giôø laø ngaøy möôøi laêm trong thaùng, laø ngaøy Theá Toân thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, traûi toïa ngoài tröôùc chuùng Tyø-kheo. Khi Ñöùc Theá Toân ngoài xong, lieàn nhaäp ñònh vaø baèng tha taâm trí Ngaøi quan saùt taâm ñaïi chuùng. Khi quan saùt taâm ñaïi chuùng roài, cho ñeán luùc heát buoåi ñaàu hoâm, Ngaøi vaãn ngoài im laëng. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch vai, söûa y chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät thöa raèng: “Baïch Theá Toân, ñaõ heát buoåi ñaàu hoâm, Phaät vaø chuùng Tyø-kheo taäp trung ngoài ñaây ñaõ laâu, mong Ñöùc Theá Toân noùi thuyeát Tuøng giaûi thoaùt.” Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân im laëng khoâng traû lôøi. Theá roài, cho ñeán phaàn giöõa ñeâm, Ñöùc Theá Toân vaãn ngoài im laëng. Tyø-kheo kia laïi laàn nöõa, töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch vai söûa y, chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät vaø thöa raèng: “Baïch Theá Toân, buoåi ñaàu hoâm ñaõ qua, phaàn giöõa ñeâm cuõng saép heát; Phaät vaø chuùng Tyø-kheo taäp trung ngoài ñaây ñaõ laâu, mong Ñöùc Theá Toân noùi thuyeát Tuøng giaûi thoaùt.” Ñöùc Theá Toân laïi moät laàn nöõa khoâng traû lôøi. Theá roài, cho ñeán phaàn cuoái ñeâm, Ñöùc Theá Toân vaãn ngoài im laëng. Tyø-kheo kia laïi laàn thöù ba töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch vai söûa y, chaép tay höôùng veà Ñöùc Theá Toân maø thöa raèng: “Baïch Theá Toân, buoåi ñaàu hoâm ñaõ qua, phaàn giöõa ñeâm cuõng chaám döùt, roài buoåi cuoái ñeâm cuõng saép heát, trôøi gaàn veà saùng, khoâng bao laâu nöõa, maët trôøi seõ moïc; Phaät vaø chuùng Tyø-kheo taäp trung ngoài ñaây ñaõ quaù laâu, mong Ñöùc Theá Toân noùi thuyeát Tuøng giaûi thoaùt.” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo vò Tyø-kheo kia: “Trong chuùng naøy coù moät thaày Tyø-kheo laøm ñaõ vieäc baát tònh.” Luùc ñoù Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng ñang ôû trong chuùng. Roài Toân giaû Ñaïi Muïc- kieàn-lieân lieàn suy nghó theá naøy: “Vò Tyø-kheo naøo maø Ñöùc Theá Toân noùi trong chuùng naøy coù moät thaày Tyø-kheo ñaõ laøm vieäc baát tònh? Ta neân nhaäp ñònh coù hình thöùc nhö theá, nhaân trong ñònh coù hình thöùc nhö theáá, baèng tha taâm trí maø quan saùt taâm nieäm ñaïi chuùng.” Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân nhaäp ñònh coù hình thöùc nhö theá, nhaân trong ñònh coù hình thöùc nhö theá, baèng tha taâm trí maø quan saùt taâm nieäm ñaïi chuùng. Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn bieát vò Tyø-kheo maø vì vò aáy Ñöùc Theá Toân noùi trong chuùng naøy coù moät thaày Tyø-kheo ñaõ laøm vieäc baát tònh.

1.

Töông ñöông Paøli A. Viii.10. Kaøraòñava-sutta; A, viii.20 Uposatha Bieät dòch, No.64 Chieâm-ba Tyø-kheo

Kinh, Phaùp Cöï dòch. Tham chieáu kinh soá 37 treân.

2.

Xem caùc cht. lieân heä ôû kinh soá 37 treân.

Roài thì, Toân giaû Ñaïi Muïc-kieàn-lieân xuaát ñònh, ñi ñeán tröôùc vò Tyø-kheo aáy, naém tay keùo ñi, môû cöûa loâi ra beân ngoaøi maø noùi: “Naøy ngöôøi ngu si, haõy ñi xa ñi, ñöøng soáng ôû ñaây, khoâng ñöôïc trôû laïi hoäi hoïp vôùi ñaïi chuùng Tyø-kheo, töø nay trôû ñi oâng khoâng phaûi laø Tyø-kheo nöõa.” Ngaøi ñoùng cöûa, gaøi choát then laïi, roài trôû veà choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu saùt laïy chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân maø thöa: “Vò Tyø-kheo maø vì vò aáy Ñöùc Theá Toân noùi trong chuùng naøy coù moät Tyø-kheo ñaõ laøm vieäc baát tònh; con ñaõ ñuoåi vò aáy ñi roài. Baïch Theá Toân, buoåi ñaàu hoâm ñaõ qua, phaàn giöõa ñeâm cuõng chaám döùt, roài buoåi cuoái ñeâm cuõng saép heát, trôøi gaàn veà saùng, khoâng bao laâu nöõa, maët trôøi seõ moïc; Phaät vaø chuùng Tyø-kheo taäp trung ngoài ñaây ñaõ quaù laâu, mong Ñöùc Theá Toân noùi thuyeát Tuøng giaûi thoaùt.” Ñöùc Theá Toân noùi: “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, keû ngu si seõ maéc ñaïi toäi neáu gaây phieàn nhieãu cho Ñöùc Theá Toân vaø chuùng Tyø-kheo. Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, neáu Ñöùc Nhö Lai ôû giöõa chuùng baát tònh maø thuyeát Tuøng giaûi thoaùt thì ñaàu ngöôøi kia seõ vôõ thaønh baûy maûnh. Do ñoù, naøy Ñaïi Muïc- kieàn-lieân, töø nay veà sau caùc thaày haõy thuyeát Tuøng giaûi thoaùt, Ñöùc Nhö Lai khoâng thuyeát Tuøng giaûi thoaùt nöõa. Vì sao nhö theá?3 “Vì nhö vaày, naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, hoaëc coù ngöôøi ngu si khi vaøo luùc ra ñeàu vôùi chaùnh tri4; khi co luùc duoãi, khi cuùi luùc ngaång ñeàu kheùo phaân bieät quaùn saùt; nghi dung chöõng chaïc, khoaùc taêng-giaø-leâ ngay ngaén; caàm y, baùt chænh teà5; ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, noùi naêng, im laëng ñeàu bieát roõ raøng, tôï nhö baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh, nhöng haønh ñoäng cuûa baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh thì keû aáy khoâng bieát ñöôïc. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, neáu caùc baäc Phaïm haïnh bieát ñöôïc keû aáy, seõ nghó raèng: ‘Ñaây laø söï oâ ueá ñoái vôùi Sa-moân, laø söï oâ nhuïc ñoái vôùi Sa-moân, laø söï ñaùng gheùt ñoái vôùi Sa- moân, laø gai nhoïn ñoái vôùi Sa-moân’. Sau khi bieát roài lieàn cuøng nhau taãn xuaát ngöôøi aáy6. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán caùc baäc Phaïm haïnh phaûi bò nhieãm oâ. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, ví nhö trong ruoäng luùa deù, hoaëc ruoäng luùa teû ñang töôi toát cuûa Cö só kia coù sanh loaïi coû teân laø coû ueá maïch7. Coû naøy coù reã, thaân, ñoát, laù vaø hoa thaûy ñeàu gioáng heät nhö caây luùa teû. Nhöng sau khiù keát haït thì ngöôøi Cö só kia thaáy ñöôïc, lieàn suy nghó raèng: ‘Ñaây laø söï oâ nhuïc ñoái vôùi luùa teû, laø gai nhoïn ñaùng gheùt ñoái vôùi luùa teû’. Sau khi bieát roài, Cö só kia lieàn nhoå quaêng ñi heát. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán gioáng luùa teû ñích thaät phaûi bò oâ nhieãm. “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, hoaëc coù ngöôøi ngu si khi vaøo luùc ra ñeàu vôùi chaùnh tri; khi co luùc duoãi, khi cuùi luùc ngaång ñeàu kheùo phaân bieät quaùn saùt; nghi dung chöõng chaïc, khoaùc taêng-giaø-leâ ngay ngaén, caàm y, baùt chænh teà; ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, noùi naêng, im laëng ñeàu bieát roõ raøng, tôï nhö baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh, nhöng haønh ñoäng cuûa baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh thì keû aáy khoâng bieát ñöôïc. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, neáu caùc baäc Phaïm haïnh bieát ñöôïc keû aáy, seõ nghó raèng:

3.

Töø ñaây trôû xuoáng töông ñöông Paøli A. Viii.10 ñaõ daãn. Baûn Paøli baét ñaàu baèng söï kieän hai Tyø-kheo noùi xaáu nhau, vaø khi bieát ñöôïc, Ñöùc Theá Toân noùi nhö trong baûn Haùn naøy.

4.

Chaùnh tri Paøli: sampajaøna, bieát roõ mình ñang laøm gì.

5.

Taêng-giaø-leâ caäp chö y baùt Paøli:
saíghaøæìpattacìvara, chæ ba y (goàm taêng-giaø-leâ) vaø bình baùt.

6.

Taãn khí

7.

Haùn: ueá maïch

‘Ñaây laø söï oâ ueá ñoái vôùi Sa-moân, laø söï oâ nhuïc ñoái vôùi Sa-moân, laø söï ñaùng gheùt ñoái vôùi Sa- moân, laø gai nhoïn ñoái vôùi Sa-moân’. Sau khi bieát roài lieàn cuøng nhau taãn xuaát ngöôøi aáy. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán caùc baäc Phaïm haïnh phaûi bò nhieãm oâ. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, vì nhö ñeán muøa thu, ngöôøi Cö só kia ñem gieâ luùa. Töø treân cao, luùa ñöôïc ñoå töø töø xuoáng. Neáu laø haït luùa chaéc thì naèm laïi, coøn luùa leùp hay traáu thì seõ theo gioù bay ñi. Sau ñoù ngöôøi Cö só kia lieàn caàm choåi queùt doïn saïch seõ. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán haït luùa deù chaéc thaät phaûi bò oâ taïp. “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, hoaëc coù ngöôøi ngu si khi vaøo luùc ra ñeàu vôùi chaùnh tri; khi co luùc duoãi, khi cuùi luùc ngaång ñeàu kheùo phaân bieät quaùn saùt; nghi dung chöõng chaïc, khoaùc taêng-giaø-leâ ngay ngaén, caàm y, baùt chænh teà; ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, noùi naêng, im laëng ñeàu bieát roõ raøng, tôi nhö baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh, nhöng haønh ñoäng cuûa baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh thì keû aáy khoâng bieát ñöôïc. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, neáu caùc baäc Phaïm haïnh bieát ñöôïc keû aáy, seõ nghó raèng: ‘Ñaây laø söï oâ ueá ñoái vôùi Sa-moân, laø söï oâ nhuïc ñoái vôùi Sa-moân, laø söï ñaùng gheùt ñoái vôùi Sa- moân, laø gai nhoïn ñoái vôùi Sa-moân’. Sau khi bieát roài lieàn cuøng nhau taãn xuaát ngöôøi aáy. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán caùc baäc Phaïm haïnh phaûi bò nhieãm oâ. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, ví nhö ngöôøi Cö só kia muoán coù nöôùc suoái chaûy ñeán neân laøm maùng daãn nöôùc. Ngöôøi aáy caàm buùa vaøo röøng, goõ vaøo thaân caùc caây. Neáu caây coù loõi cöùng thì tieáng phaùt ra nhoû, coøn caây roãng ruoät thì tieáng phaùt ra lôùn. Sau khi bieát roõ, ngöôøi Cö só kia lieàn chaët caây aáy ñem veà laøm maùng daãn nöôùc. “Cuõng vaäy, naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, hoaëc coù ngöôøi ngu si khi vaøo luùc ra ñeàu vôùi chaùnh tri; khi co luùc duoãi, khi cuùi luùc ngaång ñeàu kheùo phaân bieät quaùn saùt; nghi dung chöõng chaïc, khoaùc taêng-giaø-leâ ngay ngaén, caàm y, baùt chænh teà; ñi, ñöùng, ngoài, naèm, nguû, thöùc, noùi naêng, im laëng ñeàu bieát roõ raøng, tôi nhö baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh, nhöng haønh ñoäng cuûa baäc Phaïm haïnh chaân chaùnh thì keû aáy khoâng bieát ñöôïc. “Naøy Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, neáu caùc baäc Phaïm haïnh bieát ñöôïc keû aáy, seõ nghó raèng: ‘Ñaây laø söï oâ ueá ñoái vôùi Sa-moân, laø söï oâ nhuïc ñoái vôùi

Sa-moân, laø söï ñaùng gheùt ñoái vôùi Sa- moân, laø gai nhoïn ñoái vôùi Sa-moân'. Sau khi bieát roài lieàn cuøng nhau taãn xuaát ngöôøi aáy. Vì sao vaäy? Vì khoâng muoán caùc baäc Phaïm haïnh phaûi bò nhieãm oâ." Khi aáy, Ñöùc Theá Toân lieàn noùi baøi tuïng raèng: Cuøng taäp hoäi, neân bieát, AÙc duïc, taéng, taät, nhueá8 Che giaáu, haän, keo kieät9, Taät ñoá, sieãm, khi cuoáng. Trong chuùng, giaû ñaïo ñöùc Leùn luùt xöng Sa-moân, AÂm thaàm laøm vieäc aùc AÙc kieán, khoâng thuû hoä. Khi doái cuøng noùi laùo Neân bieát, ngöôøi nhö vaäy, Taäp chuùng ñöøng cho vaøo Taãn xuaát, khoâng soáng chung.

8.

Taéng, taät, nhueá gheùtganh tò, thuø nghòch

9.

Baát ngöõ keá t, haän, xan Baát ngöõ keát, Paøli: makkhaø, che giaáu toäi loãi .

Chuùngï doái traù, laùo khoeùt
Chöa ngoä noùi ñaõ ngoä;
Bieát thôøi, tu tònh haïnh,
Ñuoåi chuùng, traùnh xa chuùng.
Haõy cuøng ngöôøi thanh tònh,
Soáng hoøa hôïp vôùi nhau;
Nhö vaäy seõ an oån,
Vaø taän cuøng söï khoå.

Phaät thuyeát nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.